

การเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านเสียงพยัญชนะและคำและชนิดของประโยค
ของเด็กอายุ 4 ถึง 7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัด
และโรงเรียนชุมชนไม่แออัด : การศึกษาเฉพาะกรณี

นางกาญจนา ไพศาลภาณุมาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-273-9

011636

I15120399

A COMPARISON OF THE LANGUAGE DEVELOPMENT AS TO
TYPES OF WORDS AND SENTENCES OF CHILDREN AGE 4-7 YEARS
IN SLUM AND NON-SLUM AREA SCHOOLS ; A CASE STUDY

Mrs. Kanchana Paisalpanumart

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านชนิดของถ้อยคำ และชนิดของ
ประโยคของเด็กอายุ 4 ถึง 7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียน
ชุมชนไม่แออัด ๖ การศึกษาเฉพาะกรณี

โดย   นางกาญจนา ไพศาลภานุมาศ

ภาควิชา   จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.อุ่มพร บงกิตติกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต

..... *Handwritten signature* .....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย ไพศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *Handwritten signature* ..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณราย ทวีพะยะประภา)

..... *Handwritten signature* ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีรัตน์ ลุกโชติรัตน์)

..... *Handwritten signature* ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรมล ชยุตสาหกิจ)

..... *Handwritten signature* ..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุ่มพร บงกิตติกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของ
ถ้อยคำและชนิดของประโยคของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัด
และโรงเรียนชุมชนใหม่แออัด : การศึกษาเฉพาะกรณี

ชื่อผู้วิจัย   นางกาญจนา ไพศาลภาณุมาศ

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. ชูมพร ยงกิตติกุล

ภาควิชา   จิตวิทยา

ปีการศึกษา   2528

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของ
ถ้อยคำและชนิดของประโยค ของเด็กอายุ 4 ถึง 7 ปี ที่เรียนโรงเรียนในชุมชนแออัด และ
โรงเรียนในชุมชนใหม่แออัด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอนุบาลและประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลัง
เรียนอยู่ในโรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา ซึ่งตั้งอยู่ที่ชุมชนแออัดคลองเตย และในโรงเรียน
อนุบาลสามเหล่น แห่งละ 40 คน รวมทั้งสิ้น 80 คน เป็นนักเรียนชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นภาพวาดระบายสีขนาด 10" X 13" จำนวน 10 ภาพ
เป็นภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันและสถานที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ เช่น ภาพสวนสัตว์
สนามเด็กเล่น การไปโรงเรียน และการสัญจรบนท้องถนน เก็บข้อมูลจากเด็กทีละคน ด้วยการ
ให้เด็กเล่าเรื่องจากรูปภาพทีละภาพ ภาพละประมาณ 1 นาที พร้อมกับบันทึกเทปคำพูดของเด็กไว้
หลังจากนั้นถอดเทปคำพูดของเด็กเป็นตัวอักษรแบบคำต่อคำ และนำมาแยกชนิดของคำและชนิด
ของประโยคตามหลักภาษาไทย แล้วเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำและประโยคของเด็กแต่ละกลุ่ม
ด้วยวิธีคำนวณค่าของร้อยละและสัดส่วน พร้อมทั้งทดสอบความแตกต่างของสัดส่วน โดยใช้สูตร
การทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วน ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กที่มีอายุมากมีพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของถ้อยคำดีกว่าเด็กที่มี
อายุน้อย

2. เด็กที่มีอายุมากมีพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของประโยคดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อย
3. เด็กของโรงเรียนในชุมชนไม่แออัดมีพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของถ้อยคำดีกว่าเด็กของโรงเรียนในชุมชนแออัด
4. เด็กของโรงเรียนในชุมชนไม่แออัดมีพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของประโยคดีกว่าเด็กของโรงเรียนในชุมชนแออัด
5. พัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ชนิดของถ้อยคำและชนิดของประโยคของเด็กหญิงเร็วกว่าเด็กชาย

Thesis Title   A Comparison of the Language Development As to Types
                                 of Words and Sentences of Children Age 4-7 Years in
                                 Slum and Non-Slum Area Schools : A Case Study

Name   Mrs Kanchana Paisalpanumart

Thesis Advisor   Associate Professor Chumporn Yongkittikul, Ph.D.

Department   Psychology

Academic Year   1985

ABSTRACT

The purpose of this study was to compare the language development as to types of words and sentences of children aged 4-7 years in slum and non-slum area schools. The subjects were 80 kindergarten and prathom sukka one children studying in Pattana Village Community School in Klongtoey and in Samsen School.

The researcher constructed 10 colored pictures entitled 'Daily life and remarkable places in the community', for example, the zoo, the park, the school, the traffic, etc. Each subject looked at one picture at a time and then told his own story based on the picture until he finished 10 pictures. The words and sentences were tape-recorded and then tallied in the researcher-made list. The differences in word and sentence speaking abilities of each group were compared by means of percentage and proportion.

The results can be summarized, as follows :

1. The language development as to types of words of older children was better than that of younger children.
2. The language development as to types of sentences of older children was better than that of younger children.
3. The language development as to types of words of children in non-slum area school was better than that of children in slum area school.
4. The language development as to types of sentences of children in non-slum area school was better than that of children in slum area school.
5. The language development as to types of words and sentences of girls was better than that of boys.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยาลัยนพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บงกิตติกุล อาจารย์ที่ปรึกษาผู้คอยให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้ง ในความเอื้ออาทรที่อาจารย์กรุณามอบให้เสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาทุกท่าน ผู้ให้ความรักและกำลังใจตลอดมา ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง สุทธิสาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรมล ชัยุตตลาหกิจ อาจารย์ร่วมคัมภีร์ ศุขหิณ อาจารย์ประคอง อึ้งทรงธรรม และอาจารย์อำไพ รอดเชื้อ ที่กรุณาให้คำปรึกษาในการคัดเลือกภาพที่ใช้ในการวิจัย สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนาและโรงเรียนอนุบาลลำเล่งอย่างดียิ่ง และการวิเคราะห์ข้อมูลได้รับความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชสิทธิ์ ปราโมช ณ อยุรยา แห่งภาควิชาสารัตถศึกษา อาจารย์รัตนมณี กรรพฤทธิ์ และอาจารย์ละเหียบ ตริเตชา แห่งโรงเรียนสังวณหญิง ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณพิรพงค์ ไพศาลภาณุภาคี ตลอดจนเพื่อน ๆ แห่งภาควิชาจิตวิทยาทุกคนผู้คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

กาญจนา ไพศาลภาณุภาคี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฌ
รายการภาพประกอบ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
การใช้ถ้อยคำชนิดต่าง ๆ.....	15
การใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ.....	17
ความแตกต่างระหว่างชนชั้นทางสังคม.....	24
ความแตกต่างระหว่างเพศ.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ตัวอย่างประชากร.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	84
ประวัติผู้เขียน.....	110

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้คำชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชาย-หญิง ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	40
2. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชาย-หญิงในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชน ไม่แออัด.....	44
3. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้คำชนิดต่าง ๆ แยกตามระดับอายุของ กลุ่มตัวอย่าง.....	47
4. แสดงสัดส่วนและความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของการใช้คำชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี.....	48
5. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ แยกตามระดับอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง.....	50
6. แสดงสัดส่วนและความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี.....	51
7. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้คำชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	53
8. แสดงสัดส่วนและความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของการใช้คำชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชน ไม่แออัด.....	57
9. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	58

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	59
11. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้ค่ายชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิง.....	61
12. แสดงสัดส่วนและความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของการใช้ค่ายชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิง.....	62
13. แสดงร้อยละและความถี่ของการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิง.....	65
14. แสดงสัดส่วนและความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิง.....	66

รายการภาพประกอบ

รูปที่	หน้า
1. แสดงการใช้ค่านามของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	41
2. แสดงการใช้ค่าสรรพนามของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	41
3. แสดงการใช้คำกริยาของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	42
4. แสดงการใช้คำวิเศษณ์ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	42
5. แสดงการใช้คำบุพบทของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	43
6. แสดงการใช้คำสันธานของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	43
7. แสดงการใช้เอกสรพโยคของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิง ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	45
8. แสดงการใช้อเนกสรพโยคของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิง ในโรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	45
9. แสดงการใช้สังกรพโยคของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและเพศหญิงใน โรงเรียนชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	46
10. แสดงการใช้คำชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี.....	49
11. แสดงการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี.....	52

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
12. แสดงการใช้คำนามและคำสรรพนามของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียน ชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	55
13. แสดงการใช้คำกริยาและคำวิเศษณ์ของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียน ชุมชนแออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	56
14. แสดงการใช้คำบุพบทของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและ โรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	57
15. แสดงการใช้คำสันธานของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชนแออัดและ โรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	57
16. แสดงการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี ในโรงเรียนชุมชน แออัดและโรงเรียนชุมชนไม่แออัด.....	60
17. แสดงการใช้คำนามและคำสรรพนามของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและ เพศหญิง.....	63
18. แสดงการใช้คำกริยาและคำวิเศษณ์ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและ เพศหญิง.....	64
19. แสดงการใช้คำบุพบทและคำสันธานของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและ เพศหญิง.....	64
20. แสดงการใช้ประโยคชนิดต่าง ๆ ของเด็กอายุ 4-7 ปี เพศชายและ เพศหญิง.....	67